

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a doua)

23 octombrie 2017*

„Concurență – Înțelegeri – Abuz de poziție dominantă – Sistem de reparare selectivă – Refuzul producătorilor de ceasuri elvețiene de a furniza piese de schimb ceasornicarilor-reparatori independenți– Piața primară și piața postvânzare – Eliminarea oricărei concurențe efective – Decizie de respingere a unei plângeri”

În cauza T-712/14,

Confédération européenne des associations d’horlogers-réparateurs (CEAHR), cu sediul în Bruxelles (Belgia), reprezentată inițial de P. Mathijsen și de P. Dyrberg, ulterior de M. Sánchez Rydelski și în sfârșit de P. Benczek, avocați,

reclamantă,

împotriva

Comisiei Europene, reprezentată inițial de F. Ronkes Agerbeek, de M. Farley și de C. Urraca Caviedes și ulterior de A. Dawes, de F. Ronkes Agerbeek și de J. Norris-Usher, în calitate de agenți,

pârâtă,

susținută de

LVMH Moët Hennessy-Louis Vuitton SA, cu sediul în Paris (Franța), reprezentată de C. Froitzheim, avocat, și de R. Subiotto, QC,

de

Rolex SA, cu sediul în Geneva (Elveția), reprezentată de M. Araujo Boyd, avocat,

și de

The Swatch Group SA, cu sediul în Neuchâtel (Elveția), reprezentată inițial de A. Israel și de M. Jakobs și ulterior de A. Israel și de J. Lang, avocați,

interveniente,

având ca obiect o cerere întemeiată pe articolul 263 TFUE prin care se solicită anularea Deciziei C(2014) 5462 final a Comisiei din 29 iulie 2014, prin care Comisia a respins plângerea formulată de reclamantă cu privire la pretinse încălcări ale articolelor 101 și 102 TFUE (cauza AT.39097 – Reparare de ceasuri),

* Limba de procedură: engleza.

TRIBUNALUL (Camera a doua),

compus din domnii M. Prek, președinte, E. Buttigieg și B. Berke (raportor), judecători,

grefier: doamna C. Heeren, administrator,

având în vedere faza scrisă a procedurii și în urma ședinței din 10 februarie 2017,

pronunță prezenta

Hotărâre

Istoricul litigiului și decizia atacată

Procedura administrativă

- 1 Reclamanta, Confédération européenne des associations d'horlogers-réparateurs (CEAHR), este o asociație fără scop lucrativ constituită din nouă asociații naționale din opt state membre, care reprezintă interesele ceasornicarilor-reparatori independenți.
- 2 La 20 iulie 2004, reclamanta a depus la Comisia Comunităților Europene o plângere împotriva The Swatch Group SA, Richemont International SA, LVMH Moët Hennessy-Louis Vuitton SA, Rolex, SA, Manufacture des montres Rolex SA, Société anonyme de la Manufacture d'horlogerie Audemars Piguet & Cie și Patek Philippe SA Manufacture d'Horlogerie (denumite în continuare „fabricanții de ceasuri elvețiene”), prin care denunța existența unui acord sau a unei practici concertate între acestea și invoca un abuz de poziție dominantă rezultat din refuzul acestor fabricanți de a continua să aprovizioneze reparatorii independenți cu piese de schimb.
- 3 La 10 iulie 2008, Comisia a adoptat Decizia C(2008) 3600 (cazul COMP/E-1/39.097 – Reparare de ceasuri), prin care a respins plângerea CEAHR, invocând lipsa unui interes suficient al Uniunii Europene în ceea ce privește continuarea investigației referitoare la încălcările pretinse.
- 4 La 15 decembrie 2010, Tribunalul a anulat această decizie a Comisiei de respingere a plângerii. Acesta a considerat că Comisia își încălcase obligația de a lua în considerare toate elementele de drept și de fapt relevante și de a examina cu atenție totalitatea acestor elemente aduse la cunoștința sa de reclamantă, că aceasta își motivase insuficient afirmația potrivit căreia plângerea privea cel mult un segment de piață de dimensiune limitată și, așadar, de o importanță economică de asemenea limitată și că aceasta săvârșise o eroare vădită de apreciere concluzionând că piața serviciilor de reparare și de întreținere a ceasurilor nu reprezenta o piață relevantă distinctă, ci trebuia examinată împreună cu piața ceasurilor de lux sau de prestigiu. În consecință, acesta a considerat că nelegalitățile săvârșite de Comisie erau de natură să afecteze aprecierea sa privind existența unui interes al Uniunii suficient pentru a continua examinarea plângerii (Hotărârea din 15 decembrie 2010, CEAHR/Comisia, T-427/08, EU:T:2010:517, punctele 33-43, 76-119 și 157-178).
- 5 În urma acestei hotărâri, Comisia a inițiat, la 1 august 2011, o procedură împotriva fabricanților de ceasuri elvețiene în temeiul articolului 7 din Regulamentul (CE) nr. 773/2004 al Comisiei din 7 aprilie 2004 privind desfășurarea procedurilor puse în aplicare de Comisie în temeiul articolelor [101 și 102 TFUE] (JO 2004, L 123, p. 18, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 242). La 29 iulie 2013, Comisia a făcut cunoscută reclamantei poziția sa provizorie referitoare la plângere cu ocazia unei reuniuni privind stadiul dosarului. După examinare, aceasta a decis să nu continue investigațiile.

- 6 Prin scrisoarea din 3 septembrie 2013, aceasta a informat în mod formal reclamanta cu privire la intenția sa de a respinge plângerea.
- 7 Prin scrisoarea din 27 septembrie 2013, reclamanta a adresat Comisiei observațiile sale cu privire la respingerea plângerii. Aceasta susținea că refuzul fabricanților de ceasuri elvețiene de a furniza piese de schimb constituie o încălcare a articolelor 101 și 102 TFUE.
- 8 După ce a primit observațiile Richemont, ale Rolex și ale The Swatch Group la 16 septembrie, la 18 noiembrie și, respectiv, la 19 noiembrie 2013 și după ce a transmis reclamantei aceste observații și documentele neconfidențiale pe care și-a întemeiat aprecierea, Comisia a informat reclamanta, la 16 ianuarie și la 5 martie 2014, cu ocazia reuniunii privind stadiul dosarului, că observațiile ei nu conțineau elemente noi semnificative susceptibile să modifice poziția sa inițială.
- 9 La 29 iulie 2014, Comisia a adoptat Decizia C(2014) 5462 final în cazul AT.39097 – Reparare de ceasuri (denumită în continuare „decizia atacată”), prin care a respins plângerea reclamantei pentru motivul caracterului disproporționat al resurselor pe care le-ar necesita o investigație mai detaliată în raport cu probabilitatea scăzută de a demonstra existența unei încălcări a articolelor 101 și 102 TFUE.

Decizia atacată

- 10 Comisia și-a limitat investigația la ceasurile care, din motive economice și tehnice, meritau să fie reparate și întreținute, și anume ceasurile vândute la un preț de peste 1 000 de euro (denumite în continuare „ceasuri de prestigiu”).
- 11 Cu titlu introductiv, Comisia a amintit caracterul concurențial al pieței de fabricare a ceasurilor de prestigiu.
- 12 Funcționarea serviciilor de reparare și de întreținere este descrisă în considerentele (65)-(73) ale deciziei atacate. În această privință, Comisia arată că cea mai mare parte a fabricanților de ceasuri elvețiene au instituit sisteme de reparare selectivă, care permiteau unor reparatori independenți să devină reparatori autorizați, cu condiția să respecte criteriile legate de formarea, de experiența și de echipamentul lor, precum și de caracterul adecvat al sediilor lor. Aceste sisteme ar fi fost instituite progresiv de anumiți fabricanți în perioade diferite, în timp ce alți fabricanți ar continua să furnizeze piese de schimb unor reparatori independenți. În plus, anumiți fabricanți de ceasuri elvețiene care au instituit astfel de sisteme ar utiliza încă serviciile reparatorilor independenți pentru ceasurile vechi. Reparatorii autorizați ar avea acces la piesele de schimb și la instrumentele specifice mărcii, precum și la informațiile tehnice necesare. Aceștia nu ar putea să revândă piesele de schimb reparatorilor neautorizați și ar fi adesea și distribuitori ai acestor ceasuri și responsabili cu serviciul postvânzare. Fabricanții de ceasuri elvețiene ar fi instituit de asemenea rețele de reparare interne. Investiția necesară pentru a deveni reparator autorizat ar depinde de marcă și de serviciile de reparare furnizate, care pot fi de bază sau complete, și anume cele care implică o demontare a motorului care învârtă limbile și acționează funcțiile suplimentare, mai exact mecanismul. În cazul anumitor fabricanți de ceasuri elvețiene, proporția reparațiilor efectuate de reparatorii autorizați ar fi foarte importantă. Pe de altă parte, ceasurile de prestigiu ar avea adesea mecanisme mecanice mai complexe, care necesită un know-how mai sofisticat decât mecanismele cu cuarț.

Definirea pieței

- 13 Comisia a examinat, în considerentele (85)-(91) ale deciziei atacate, piața de vânzare a ceasurilor de prestigiu (piața primară), cea a furnizării de servicii de întreținere și de reparare a acestor ceasuri și cea a furnizării de piese de schimb (piețele secundare), a căror întindere geografică acoperă Spațiul Economic European (SEE). Aceasta a considerat că piața primară și piețele secundare sunt piețe distincte și separate.
- 14 În ceea ce privește serviciile de reparare și de întreținere, Comisia a constatat că exista o substituibilitate redusă între serviciile de reparare de la o marcă la alta, astfel încât se putea considera că există piețe distincte în funcție de marcă.
- 15 În ceea ce privește furnizarea pieselor de schimb, aceasta a constatat că substituibilitatea era foarte redusă, dat fiind că piesele nu erau în general interschimbabile de la o marcă la alta și că, atunci când erau, consumatorul prefera să recurgă la piese originale, pentru a nu deprecia valoarea ceasului. Precum în cazul reparării și al întreținerii, ar exista, așadar, mai multe piețe distincte, fiecare asociată unei mărci.

Apreciere în raport cu articolul 102 TFUE

- 16 Comisia a considerat că nu se poate exclude că fabricanții de ceasuri elvețiene se află într-o situație de poziție dominantă pe piețele de reparare și de furnizare a pieselor de schimb, în măsura în care intrarea pe aceste piețe necesita o investiție importantă, având în vedere caracteristicile acestora.
- 17 Totuși, întrucât fabricanții de ceasuri elvețiene au instituit un sistem de reparare selectivă care permite reparatorilor independenți să devină reparatori autorizați cu condiția îndeplinirii unor criterii obiective, Comisia a decis că, contrar precedentelor invocate de reclamantă, nu era posibil să se considere că aceștia își rezervaseră piețele secundare pentru ei înșiși, împiedicând intrarea reparatorilor independenți pe aceste piețe. În plus, ea a precizat că un astfel de sistem nu elimina concurența efectivă, întrucât aceasta subzista între reparatorii autorizați, cu atât mai mult cu cât aceștia puteau repara ceasuri de diferite mărci.
- 18 În absența unor împrejurări specifice și în urma instituirii unui sistem de reparare selectivă întemeiat pe criterii calitative, refuzul de a continua furnizarea de piese de schimb nu era, așadar, potrivit Comisiei, suficient pentru a demonstra existența unui abuz. De altfel, acesta s-ar putea explica prin justificări obiective și prin urmărirea unor creșteri ale productivității, în special menținerea imaginii mărcii și a calității produselor, prevenirea contrafacerii și creșterea complexității tehnice a ceasurilor mecanice, care ar necesita o reparare de calitate. Având în vedere aceste considerații, Comisia a decis că probabilitatea de a demonstra existența unui abuz de poziție dominantă în această cauză era limitată.

Apreciere în raport cu articolul 101 TFUE

- 19 În ceea ce privește existența unui acord sau a unor practici concertate prin care se urmărea restrângerea concurenței, Comisia a constatat, în urma investigației sale, că sistemele de reparare selectivă nu fuseseră instituite în aceeași perioadă de către toți fabricanții de ceasuri elvețiene. Unii dintre aceștia ar continua, de altfel, să furnizeze piese de schimb unor reparatori independenți. Potrivit acesteia, nu era, așadar, posibil să se constate existența unui acord sau a unor practici concertate. În plus, aceasta a considerat că, de altfel, existența unor piețe distincte a pieselor de schimb pentru fiecare marcă priva de utilitate instituirea unei practici concertate prin care se urmărea întreruperea furnizării acestora către reparatorii independenți.

- 20 În ceea ce privește conformitatea sistemelor de reparare selectivă cu Regulamentul (UE) nr. 330/2010 al Comisiei din 20 aprilie 2010 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) [TFUE] categoriilor de acorduri verticale și practici concertate (JO 2010, L 102, p. 1), Comisia a indicat că investigația sa nu permisesse să se determine că reparatorii autorizați nu erau liberi să stabilească prețurile reparațiilor, contractele prevăzând numai prețuri indicative sau un preț maxim. Ea a precizat de asemenea că nici analiza contractelor menționate nu permisesse să se identifice restricții grave în sensul acestui regulament. În orice caz, întrucât fabricanții dețineau în general o cotă de piață de peste 30 % pe piețele secundare ale mărcii lor, Comisia a apreciat că regulamentul menționat nu era aplicabil.
- 21 Comisia a verificat, în continuare, dacă sistemele de reparare selectivă îndeplineau criteriile jurisprudenței pentru a fi înlăturată aplicarea articolului 101 alineatul (1) TFUE. În primul rând, aceasta a considerat că natura produsului făcea necesar un sistem de reparare selectivă pentru a menține calitatea ceasurilor, pentru a asigura utilizarea lor optimă, pentru a preveni contrafacerea și pentru a proteja imaginea mărcii și aura de exclusivitate și de prestigiu atașată acestor produse de lux din punctul de vedere al consumatorilor lor. În al doilea rând, aceasta a apreciat că investigația sa nu a arătat că selectarea reparatorilor autorizați nu era efectuată pe baza unor criterii obiective aplicate în mod uniform și nediscriminatoriu. În al treilea rând, aceasta a considerat că criteriile întemeiate pe formarea și pe experiența reparatorilor, pe instrumentele, pe echipamentele și pe stocurile de piese de schimb aflate la dispoziția acestora, care serveau la evaluarea capacității lor de a efectua reparații într-un termen rezonabil, deși variau între fabricanți, erau efectiv criterii calitative și nu depășeau ceea ce era necesar pentru a asigura obiectivul sistemului. Pe de altă parte, investigația sa ar fi arătat că reparatorii autorizați nu erau obligați contractual să nu repare ceasurile altor mărci și că investițiile importante care trebuiau efectuate nu ar putea fi considerate drept bariere artificiale în calea intrării pe piață și nu ar fi disproporționate, având în vedere că s-ar justifica prin obiectivul calității și că nu ar fi o situație rară aceea ca reparatorii să lucreze pentru mai multe mărci.
- 22 În consecință, aceasta a decis că era puțin probabil ca aceste sisteme să intre în domeniul de aplicare al articolului 101 TFUE.
- 23 În ceea ce privește interdicția ca reparatorii autorizați să furnizeze piese de schimb reparatorilor independenți, aceasta a amintit că era vorba despre un element inherent sistemelor selective, care se afla de asemenea în afara domeniului de aplicare al articolului 101 TFUE și care nu era considerat de Regulamentul nr. 330/2010 drept o restricție gravă, spre deosebire de ceea ce era prevăzut pentru sectorul autovehiculelor. Analogia efectuată de reclamantă cu acest sector nu ar fi, așadar, pertinentă. Prin urmare, nici această interdicție de revânzare nu era, potrivit Comisiei, de natură să constituie o încălcare a articolului 101 TFUE.
- 24 În consecință, Comisia a decis că, chiar în cazul unei alocări de resurse suplimentare pentru cercetarea plângerii, șansa de a demonstra o încălcare a normelor de concurență era redusă, astfel încât o asemenea alocare ar fi disproporționată.

Procedura și concluziile părților

- 25 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 7 octombrie 2014, reclamanta a introdus prezenta acțiune.
- 26 Prin înscrisurile depuse la grefa Tribunalului la 23 ianuarie, la 30 ianuarie și, respectiv, la 23 februarie 2015, intervenientele, The Swatch Group, LVMH Moët Hennessy-Louis Vuitton și Rolex au formulat cereri de intervenție în prezenta procedură în susținerea Comisiei. Prin Ordonanța din 21 aprilie 2015, președintele Camerei a noua a Tribunalului a admis aceste cereri de intervenție.

- 27 Prin înscrisul depus la grefa Tribunalului la 31 martie 2015, Cousins Material House Ltd a formulat o cerere de intervenție în prezenta procedură în susținerea concluziilor reclamantei. Prin Ordonanța din 11 noiembrie 2015, președintele Camerei a noua a Tribunalului a respins cererea de intervenție a Cousins Material House.
- 28 Intervenientele au depus memoriile în termenul acordat.
- 29 Prin decizia președintelui Tribunalului, prezenta cauză a fost atribuită unui nou judecător raportor, membru al Camerei a doua.
- 30 Reclamanta solicită Tribunalului:
- anularea deciziei atacate;
  - obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.
- 31 Comisia, susținută de interveniente, solicită Tribunalului:
- respingerea acțiunii;
  - obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

- 32 În susținerea acțiunii, reclamanta invocă în esență șase motive. Primul motiv este întemeiat pe o eroare în caracterizarea puterii de piață a fabricanților de ceasuri elvețiene. Al doilea motiv este întemeiat pe o eroare în aprecierea existenței unui abuz rezultat din refuzul fabricanților de ceasuri elvețiene de a furniza piese de schimb reparatorilor independenți. Al treilea motiv este întemeiat pe o eroare în aprecierea caracterului justificat din punct de vedere obiectiv al sistemului de reparare selectivă și al refuzului de a furniza piese de schimb. Al patrulea motiv este întemeiat pe o eroare în aprecierea existenței unei înțelegeri sau a unor practici concertate. Al cincilea motiv este întemeiat pe încălcarea obligației de motivare. Al șaselea motiv este întemeiat pe o încălcare a principiului bunei administrări.
- 33 În temeiul unei jurisprudențe constante, articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 773/2004 nu conferă autorului unei plângeri dreptul de a solicita Comisiei o decizie definitivă cu privire la existența sau la inexistența încălcării invocate și nu obligă Comisia să continue procedura indiferent de situație până la stadiul adoptării unei decizii finale (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 septembrie 2013, EFIM/Comisia, C-56/12 P, nepublicată, EU:C:2013:575, punctul 57, Hotărârea din 18 septembrie 1992, Automec/Comisia, T-24/90, EU:T:1992:97, punctul 75, și Hotărârea din 30 mai 2013, Omnis Group/Comisia, T-74/11, nepublicată, EU:T:2013:283, punctul 42).
- 34 Astfel, Comisia, investită prin articolul 105 alineatul (1) TFUE cu misiunea de a asigura aplicarea principiilor stabilite la articolele 101 TFUE și 102 TFUE, este chemată să definească și să pună în aplicare orientarea politicii de concurență a Uniunii. Pentru a-și îndeplini în mod eficient această atribuție, ea dispune astfel de dreptul de a acorda grade de prioritate diferite plângerilor cu care este sesizată și dispune în acest scop de o largă putere de apreciere (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 martie 1999, Ufex și alții/Comisia, C-119/97 P, EU:C:1999:116, punctele 88 și 89, Hotărârea din 17 mai 2001, IECC/Comisia, C-449/98 P, EU:C:2001:275, punctul 36, și Hotărârea din 30 mai 2013, Omnis Group/Comisia, T-74/11, nepublicată, EU:T:2013:283, punctul 43).

- 35 Atunci când, exercitându-și această putere largă de apreciere, Comisia decide să acorde grade de prioritate diferite plângerilor cu care este sesizată, ea poate nu numai să stabilească ordinea în care vor fi examinate plângerile, ci și să respingă o plângere pentru lipsa unui interes al Uniunii suficient pentru a continua examinarea cauzei (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 decembrie 2010, CEAHR/Comisia, T-427/08, EU:T:2010:51, punctul 27 și jurisprudența citată).
- 36 Pentru a aprecia interesul Uniunii de a continua examinarea unui caz, Comisia trebuie să țină seama de împrejurările speței și în special de elementele de fapt și de drept care îi sunt prezentate în plângerea cu care este sesizată. Acestea îi revine în special sarcina ca, după ce a evaluat cu toată atenția necesară elementele de fapt și de drept invocate de autorul plângerii, să aprecieze comparativ importanța încălcării invocate în ceea ce privește funcționarea pieței interne, probabilitatea de a putea stabili existența acesteia și întinderea măsurilor de investigare necesare, în scopul de a-și îndeplini, în cele mai bune condiții, misiunea de asigurare a respectării articolelor 101 TFUE și 102 TFUE (Hotărârea din 18 septembrie 1992, Automec/Comisia, T-24/90, EU:T:1992:97, punctul 86, și Hotărârea din 15 decembrie 2010, CEAHR/Comisia, T-427/08, EU:T:2010:51, punctul 158).
- 37 În această privință, controlul instanței Uniunii asupra exercitării de către Comisie a puterii largi de apreciere care îi este recunoscută în soluționarea plângerilor nu trebuie să conducă la substituirea aprecierii Comisiei cu propria apreciere (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 decembrie 2010, CEAHR/Comisia, T-427/08, EU:T:2010:51, punctul 65, și Hotărârea din 11 iulie 2013, BVGD/Comisia, T-104/07 și T-339/08, nepublicată, EU:T:2013:366, punctul 219).
- 38 Pe de altă parte, întrucât evaluarea interesului Uniunii pe care îl prezintă o plângere se face în funcție de împrejurările fiecărei cauze, nu trebuie nici să se limiteze numărul criteriilor de apreciere pe care Comisia poate să le utilizeze, nici, invers, să i se impună acesteia să recurgă în mod exclusiv la anumite criterii. În consecință, Comisia poate da prioritate unui singur criteriu pentru a evalua interesul Uniunii (Hotărârea din 17 mai 2001, IECC/Comisia, C-450/98 P, EU:C:2001:276, punctul 58, și Hotărârea din 16 octombrie 2013, Vivendi/Comisia, T-432/10, nepublicată, EU:T:2013:538, punctul 25).
- 39 În plus, este inerent procedurii plângerilor faptul că sarcina probei încălcării pretinse revine autorului plângerii. De asemenea, în cadrul unei acțiuni având ca obiect anularea deciziei Comisiei de respingere a unei plângeri, revine reclamantului sarcina de a prezenta instanțelor Uniunii argumente și elemente de probă pentru a demonstra nelegalitatea acestei decizii (Hotărârea din 19 septembrie 2013, EFIM/Comisia, C-56/12 P, nepublicată, EU:C:2013:575, punctele 72 și 73).
- 40 Reiese din această jurisprudență că nu revine Tribunalului obligația de a cenzura elementele deciziei care nu sunt contestate în mod util de reclamantă și nici de a admite argumentele prezentate de aceasta fără să le dovedească.
- 41 Puterea largă de apreciere de care dispune Comisia nu este totuși nelimitată. Astfel, aceasta este obligată să examineze cu atenție totalitatea elementelor de fapt și de drept care sunt aduse la cunoștința sa de autorii plângerilor (Hotărârea din 4 martie 1999, Ufex și alții/Comisia, C-119/97 P, EU:C:1999:116, punctul 86, și Hotărârea din 30 mai 2013, Omnis Group/Comisia, T-74/11, nepublicată, EU:T:2013:283, punctul 46). În plus, limitarea controlului instanței Uniunii nu implică faptul că aceasta trebuie să se abțină să verifice exactitatea materială a elementelor de probă invocate, fiabilitatea și coerența lor, precum și să controleze dacă aceste elemente constituie ansamblul datelor relevante ce trebuie să fie luate în considerare și dacă sunt de natură să susțină concluziile deduse din acestea (Hotărârea din 17 septembrie 2007, Microsoft/Comisia, T-201/04, EU:T:2007:289, punctul 89, și Hotărârea din 11 iulie 2013, BVGD/Comisia, T-104/07 și T-339/08, nepublicată, EU:T:2013:366, punctul 220).
- 42 Motivele invocate trebuie analizate în lumina acestor considerații.

43 Trebuie analizat, în primul rând, al treilea motiv, referitor la o eroare vădită în aprecierea caracterului justificat din punct de vedere obiectiv al sistemelor de reparare selectivă și al refuzului de furniza piese de schimb, în al doilea rând, al doilea motiv, referitor la o eroare vădită în aprecierea existenței unui abuz rezultat din refuzul fabricanților de ceasuri elvețiene de a furniza piese de schimb reparatorilor independenți, în al treilea rând, primul motiv, referitor la o eroare vădită în caracterizarea puterii de piață a fabricanților de ceasuri elvețiene, în al patrulea rând, al patrulea motiv, referitor la o eroare vădită în aprecierea existenței unei înțelegeri sau a unor practici concertate, în al cincilea rând, al cincilea motiv, referitor la o încălcare a obligației de motivare și, în al șaselea rând, al șaselea motiv, referitor la o încălcare a principiului buneii administrări.

Cu privire la al treilea motiv, referitor la o eroare vădită în aprecierea caracterului justificat din punct de vedere obiectiv, nediscriminatoriu și proporțional al sistemelor de reparare selectivă și al refuzului de furniza piese de schimb

44 Al treilea motiv prezentat de reclamantă se împarte în două aspecte. Prin intermediul primului aspect, reclamanta reproșează Comisiei că a săvârșit o eroare de interpretare a jurisprudenței considerând că un sistem de distribuție selectivă și, prin analogie, un sistem de reparare selectivă nu intră în domeniul de aplicare al articolului 101 alineatul (1) TFUE, cu condiția să fie justificat din punct de vedere obiectiv, nediscriminatoriu și proporțional, în condițiile în care ar trebui, în plus, ca un astfel de sistem să nu aibă ca efect eliminarea oricărei concurențe. Prin intermediul celui de al doilea aspect, aceasta susține că Comisia a săvârșit o eroare vădită de apreciere considerând că sistemele de reparare selectivă în discuție erau justificate din punct de vedere obiectiv, nediscriminatorii și proporționale.

45 Comisia solicită respingerea acestui motiv.

Cu privire la primul aspect al celui de al treilea motiv, referitor la condițiile de conformitate a unui sistem selectiv cu articolul 101 alineatul (1) TFUE

46 Reclamanta contestă interpretarea Comisiei potrivit căreia sistemele de reparare în discuție ar fi conforme cu jurisprudența referitoare la articolul 101 TFUE întrucât ar fi justificate din punct de vedere obiectiv, nediscriminatorii și proporționale. Dimpotrivă, astfel de sisteme ar fi conforme cu acest articol numai dacă, pe lângă aceste condiții, nu ar avea ca efect eliminarea oricărei concurențe, cu alte cuvinte dacă restricțiile pe care le-ar introduce ar fi contrabalansate de alți factori de concurență între produsele aceleiași mărci sau de existența unei concurențe efective între mărci diferite, situație care nu s-ar regăsi în speță. Aceasta adaugă că problema conformității sistemelor de distribuție selectivă nu este pertinentă în vederea aprecierii celei a sistemelor de reparare selectivă, în măsura în care piața pentru produsele primare este diferită de piața serviciilor de reparare și de întreținere.

47 Comisia contestă această argumentație.

48 În considerentul (154) al deciziei atacate, Comisia a precizat că se consideră în general că un sistem de distribuție selectivă calitativă nu intră în domeniul de aplicare al articolului 101 alineatul (1) TFUE, întrucât nu produce efecte prejudiciabile asupra concurenței, cu condiția să fie justificat din punct de vedere obiectiv, nediscriminatoriu și proporțional. În continuare, ea a aplicat aceste condiții sistemelor de reparare selectivă în discuție.

49 În această privință, Curtea a decis că existența unor canale de distribuție diferențiate, adaptate caracteristicilor proprii ale diferitor producători și necesităților diferitor categorii de consumatori era justificată în special în sectorul bunurilor de consum durabile, de înaltă calitate și tehnicitate, în care un număr relativ restrâns de producători, mari și medii, oferă o gamă variată de aparate ușor

interschimbabile, iar aceste produse puteau necesita, în fapt, un serviciu de vânzare și postvânzare adaptat în mod special caracteristicilor lor și legat de distribuția lor (Hotărârea din 22 octombrie 1986, Metro/Comisia, 75/84, EU:C:1986:399, punctul 54).

- 50 Or, din referirea la un serviciu postvânzare adaptat în mod special rezultă că cerințele care permit să se determine conformitatea unui sistem de distribuție selectivă cu articolul 101 TFUE pot fi de asemenea utilizate pentru a evalua dacă un sistem de reparare selectivă, care ține de serviciul postvânzare, produce efecte prejudiciabile asupra concurenței. Criteriile referitoare la sistemele de distribuție selectivă pot fi, așadar, aplicate, prin analogie, pentru a evalua sistemele de reparare selectivă în discuție.
- 51 În ceea ce privește argumentul reclamantei potrivit căruia recunoașterea faptului că un sistem selectiv este justificat din punct de vedere obiectiv, nediscriminatoriu și proporțional ar depinde în egală măsură de existența unei concurențe între produsele și serviciile unor mărci diferite, susceptibilă să compenseze restricțiile privind concurența între produsele aceiași mărci care rezultă din sistemul selectiv, acesta se întemeiază pe o interpretare eronată a jurisprudenței.
- 52 Astfel, cu privire la acordurile care constituie un sistem de distribuție selectivă, Curtea a statuat deja că astfel de acorduri influențează în mod necesar concurența în cadrul pieței interne (Hotărârea din 25 octombrie 1983, AEG-Telefunken/Comisia, 107/82, EU:C:1983:293, punctul 33, și Hotărârea din 13 octombrie 2011, Pierre Fabre Dermo-Cosmétique, C-439/09, EU:C:2011:649, punctul 39). Totuși, aceasta a recunoscut că există cerințe legitime, precum menținerea comerțului specializat capabil să furnizeze prestații specifice pentru produse de înaltă calitate și tehnicitate, care justifică o reducere a concurenței prin intermediul prețurilor în beneficiul unei concurențe întemeiate pe alte elemente decât prețurile. Prin urmare, întrucât urmăresc obținerea unui rezultat legitim, care este de natură să amelioreze concurența, acolo unde aceasta nu se întemeiază exclusiv pe prețuri, sistemele de distribuție selectivă constituie un element de concurență în conformitate cu articolul 101 alineatul (1) TFUE (Hotărârea din 25 octombrie 1983, AEG-Telefunken/Comisia, 107/82, EU:C:1983:293, punctul 33, și Hotărârea din 13 octombrie 2011, Pierre Fabre Dermo-Cosmétique, C-439/09, EU:C:2011:649, punctul 40).
- 53 În plus, organizarea unei astfel de rețele nu intră sub incidența interdicției prevăzute la articolul 101 alineatul (1) TFUE, în măsura în care alegerea revânzătorilor se face pe baza unor criterii obiective de natură calitativă, stabilite în mod uniform pentru toți revânzătorii potențiali și aplicate nediscriminatoriu, proprietățile produsului în cauză impun o astfel de rețea de distribuție pentru a menține calitatea și a asigura utilizarea corectă a acestuia și, în sfârșit, criteriile definite nu depășesc ceea ce este necesar (Hotărârea din 25 octombrie 1977, Metro SB-Großmärkte/Comisia, 26/76, EU:C:1977:167, punctul 20, Hotărârea din 11 decembrie 1980, L'Oréal, 31/80, EU:C:1980:289, punctele 15 și 16, și Hotărârea din 13 octombrie 2011, Pierre Fabre Dermo-Cosmétique, C-439/09, EU:C:2011:649, punctul 41).
- 54 În schimb, din jurisprudență nu rezultă că ar fi necesar să se verifice că aceste rețele nu au ca efect eliminarea oricărei concurențe. Astfel, în măsura în care condițiile amintite mai sus sunt îndeplinite, este suficient pentru a se considera că un sistem selectiv constituie un element de concurență în conformitate cu articolul 101 alineatul (1) TFUE.
- 55 Prin urmare, Comisia nu a săvârșit o eroare considerând că un sistem de distribuție selectivă și, prin analogie, un sistem de reparare selectivă era conform cu articolul 101 alineatul (1) TFUE, cu condiția să fie justificat din punct de vedere obiectiv, nediscriminatoriu și proporțional.

Cu privire la al doilea aspect al celui de al treilea motiv, referitor la o eroare vădită în aprecierea caracterului justificat din punct de vedere obiectiv, nediscriminatoriu și proporțional al sistemelor de reparare selectivă

56 Reclamanta consideră că sistemele de reparare selectivă în discuție nu sunt justificate din punct de vedere obiectiv, sunt discriminatorii și disproporționate.

57 Comisia contestă această argumentație.

– Cu privire la prima critică, referitoare la caracterul justificat din punct de vedere obiectiv al sistemelor de reparare selectivă

58 Reclamanta critică motivele pentru care Comisia a considerat că sistemele de reparare selectivă în discuție erau justificate din punct de vedere obiectiv. În special, aceasta afirmă că ceasurile nu prezintă o complexitate specială în măsură să justifice instituirea acestor sisteme, că menținerea imaginii de prestigiu nu poate constitui un obiectiv legitim pentru a restrânge concurența și că sistemele menționate nu pot permite ameliorarea protecției împotriva contrafacerii. Potrivit acesteia, faptul că decizia atacată nu a soluționat plângerea în mod adecvat reiese de asemenea din răspunsul dat argumentelor sale referitoare la analogia cu sectorul autovehiculelor, în care fabricanții nu pot împiedica accesul reparatorilor independenți la piesele de schimb.

59 Comisia solicită respingerea acestei critici.

60 În această privință, Comisia a apreciat, în considerentul (133) al deciziei atacate, că era probabil ca aceste sisteme să fie justificate de obiectivele invocate de fabricanții de ceasuri elvețiene, și anume necesitatea de a lua în considerare dezvoltarea complexității modelelor de ceasuri de prestigiu, protejarea imaginii mărcii, menținerea serviciilor de reparare la o calitate ridicată și uniformă și prevenirea contrafacerii.

61 În primul rând, deși reclamanta susține că mecanismele ceasurilor nu sunt complexe, nu furnizează niciun element concret în susținerea acestei afirmații de natură să repună în discuție constatarea Comisiei cu privire la acest aspect. În ceea ce privește faptul reproșat Comisiei de a nu fi recurs la un expert pentru a verifica această complexitate, este suficient să fie amintit că, în cazul în care nu are obligația de a se pronunța asupra existenței sau a inexistenței unei încălcări, Comisia nu poate fi constrânsă să efectueze o investigație, întrucât aceasta nu ar putea avea alt obiect decât căutarea elementelor de probă privind existența sau inexistența unei încălcări pe care nu are obligația să o constate (Hotărârea din 18 septembrie 1992, Automec/Comisia, T-24/90, EU:T:1992:97, punctul 76, și Hotărârea din 16 octombrie 2013, Vivendi/Comisia, T-432/10, nepublicată, EU:T:2013:538, punctul 68). Prin urmare, acesteia nu i se poate reproșa faptul că nu a recurs la un expert.

62 În al doilea rând, în ceea ce privește contestarea existenței unui risc credibil de contrafacere și a caracterului necesar al unui sistem de reparare selectivă pentru a ameliora prevenirea acestui risc, nici afirmațiile nedovedite ale reclamantei nu sunt de natură să repună în discuție constatarea Comisiei. Același este situația și în ceea ce privește afirmațiile reclamantei referitoare la dăruirea reparatorilor independenți și la opoziția lor față de practicile de contrafacere.

63 Astfel, reiese din dosar că fabricanții de ceasuri elvețiene atestă existența unui risc de contrafacere a ceasurilor de prestigiu și a pieselor de schimb pentru acestea și că prevenirea contrafacerii este unul dintre obiectivele urmărite de punerea în aplicare a sistemelor de reparare selectivă. Or, reclamanta nu furnizează niciun element susceptibil să demonstreze că nu ar exista un risc de contrafacere și că controlul furnizării pieselor de schimb nu ar constitui un mijloc susceptibil să limiteze contrafacerea acestor piese.

- 64 În consecință, afirmațiile nedovedite ale reclamantei nu demonstrează că Comisia a încălcat limitele puterii sale de apreciere considerând că instituirea unor sisteme de reparare selectivă și refuzul de a furniza piese de schimb erau susceptibile să fie justificate de obiectivul combaterii contrafacerii.
- 65 În al treilea rând, în ceea ce privește justificarea sistemelor de reparare selectivă prin obiectivul de a proteja imaginea de marcă a ceasurilor de prestigiu, trebuie subliniat, astfel cum procedează reclamanta, că Curtea a statuat deja că obiectivul de a proteja imaginea de prestigiu nu poate constitui un obiectiv legitim pentru restrângerea concurenței și, prin urmare, nu poate justifica neinclusiunea unei clauze contractuale care urmărește un astfel de obiectiv în domeniul de aplicare al articolului 101 alineatul (1) TFUE (Hotărârea din 13 octombrie 2011, *Pierre Fabre Dermo-Cosmétique*, C-439/09, EU:C:2011:649, punctul 46).
- 66 Totuși, rezultă de asemenea din această hotărâre că, deși protejarea imaginii mărcii nu poate justifica o restrângere a concurenței prin instituirea unui sistem de reparare selectivă, obiectivul de a menține calitatea produselor și utilizarea lor corectă poate justifica în sine o astfel de restrângere. Astfel, Curtea a recunoscut că menținerea unui comerț specializat, capabil să furnizeze prestații specifice pentru produse de înaltă calitate și tehnicitate, constituie o cerință legitimă și că, atunci când urmărește un astfel de obiectiv, organizarea unui rețele de distribuție selectivă nu intră sub incidența interdicției prevăzute la articolul 101 alineatul (1) TFUE, în măsura în care alegerea revânzătorilor se face pe baza unor criterii obiective de natură calitativă, stabilite în mod uniform pentru toți revânzătorii potențiali și aplicate nediscriminatoriu, proprietățile produsului în cauză impun o astfel de rețea de distribuție pentru a menține calitatea și a asigura utilizarea corectă a acestuia și, în sfârșit, criteriile definite nu depășesc ceea ce este necesar (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 octombrie 2011, *Pierre Fabre Dermo-Cosmétique*, C-439/09, EU:C:2011:649, punctele 40 și 41).
- 67 Având în vedere că protejarea imaginii mărcii nu este singurul obiectiv considerat de Comisie ca fiind susceptibil să justifice instituirea unor sisteme de reparare selectivă și că obiectivul de a menține calitatea și utilizarea corectă a ceasurilor poate fi suficient pentru a justifica această instituire, Comisia nu a săvârșit o eroare vădită de apreciere atunci când a decis că era probabil ca refuzurile de furnizare în discuție să fie justificate în măsura în care alegerea reparatorilor se face pe baza unor criterii obiective de natură calitativă, aplicate în mod nediscriminatoriu și care nu depășesc ceea ce este necesar.
- 68 În al patrulea rând, în ceea ce privește critica reclamantei referitoare la faptul că Comisia nu a considerat că comparația cu normele aplicabile sectorului autovehiculelor implica să se considere că sistemele de reparare selectivă instituite de fabricanții de ceasuri elvețiene nu erau justificate din punct de vedere obiectiv, nu se poate reproșa Comisiei că nu a aplicat aceste norme sectorului ceasurilor de prestigiu. Astfel, normele aplicabile sectorului autovehiculelor nu se aplică ceasurilor. În plus, astfel cum reiese din considerentul (175) al deciziei atacate, Comisia a prezentat mai multe elemente care permiteau diferențierea sectorului ceasurilor de prestigiu de sectorul autovehiculelor.
- 69 În special, aceasta a indicat că sectorul vehiculelor era supus unei legislații sectoriale specifice, că piesele de schimb din acest sector puteau fi vândute în mod direct consumatorilor finali, că serviciile postvânzare pentru ceasurile de prestigiu constituiau o piață mai puțin rentabilă, care nu reprezenta o proporție ridicată din cheltuielile totale ale consumatorilor, și că era mai puțin important să se instituie, în sectorul ceasurilor, centre de reparare în apropierea consumatorilor decât în sectorul automobilelor, întrucât ceasurile de prestigiu puteau fi trimise mai ușor pentru a fi reparate. În consecință, nu se poate reproșa Comisiei că a săvârșit o eroare vădită de apreciere considerând că sectorul ceasurilor de prestigiu putea face obiectul unui tratament diferit de cel prevăzut de legislația aplicabilă sectorului autovehiculelor.

70 Prin urmare, Comisia nu a săvârșit o eroare vădită atunci când a decis că era probabil ca sistemele de reparare selectivă în discuție să fie justificate de necesitatea de a lua în considerare dezvoltarea complexității modelelor de ceasuri de prestigiu, menținerea serviciilor de reparare la o calitate înaltă și uniformă și prevenirea contrafacerii.

– *Cu privire la a doua critică, referitoare la absența caracterului discriminatoriu al sistemelor de reparare selectivă*

71 În ceea ce privește caracterul discriminatoriu al sistemelor de reparare selectivă, reclamanta susține că accesul la aceste sisteme ar necesita o investiție importantă, că cerințele de calificare și de echipare ar fi prea ridicate în raport cu faptul că reparațiile cele mai complexe nu sunt efectuate decât în mod excepțional și că reparatorii ar fi constrânși să se conformeze condițiilor în materie de investiții specifice fiecărei mărci.

72 Comisia solicită respingerea acestei critici.

73 În această privință, este suficient să se constate că, întrucât toate aceste elemente reprezintă criterii obiective care au legătură cu scopul urmărit de sistemele de reparare selectivă, Comisia nu și-a depășit puterea de apreciere atunci când a decis că acestea nu sunt de natură să repună în discuție caracterul lor nediscriminatoriu. De altfel, reclamanta nu contestă caracterul obiectiv al criteriilor de selecție ale sistemelor de reparare.

74 În consecință, elementele invocate de reclamantă nu sunt susceptibile să demonstreze că Comisia a săvârșit o eroare vădită de apreciere considerând că sistemele de reparare selectivă nu sunt discriminatorii.

– *Cu privire la a treia critică, referitoare la caracterul proporțional al sistemelor de reparare selectivă*

75 În ceea ce privește caracterul proporțional al sistemelor de reparare selectivă, reclamanta se întemeiază pe lipsa complexității ceasurilor vechi sau simple pentru a demonstra caracterul disproporționat al sistemelor de reparare în discuție.

76 Comisia solicită respingerea acestei critici.

77 Reclamanta nu explică motivul pentru care a supune repararea ceasurilor vechi sau mai simple aceluiași cerințe precum în cazul ceasurilor mai recente ar depăși ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivelor urmărite. În plus, reiese din dosar că sistemele de reparare selectivă presupun niveluri de cerințe și de investiții care variază în funcție de modelele de ceasuri și de tipurile de reparație, astfel încât diferențele dintre modele și dintre nivelurile de servicii propuse sunt luate în considerare.

78 În orice caz, reclamanta a recunoscut, în cursul procedurii administrative, că asociațiile naționale de reparatori independenți impuneau membrilor lor să facă investiții în formare, în instrumente și în stocuri de piese de schimb asemănătoare celor impuse de fabricanții de ceasuri elvețiene, ceea ce confirmă caracterul proporțional al investițiilor care trebuie realizate pentru a face parte din sistemele de reparare selectivă.

79 În plus, Comisia a constatat în mod întemeiat că investițiile în discuție erau comune mai multor mărci, ceea ce creștea rentabilitatea acestora. În plus, afirmația făcută de reclamantă în cursul procedurii administrative potrivit căreia numărul de reparatori autorizați ar fi în mod necesar ridicat și în creștere confirmă că aceste sisteme nu necesită o investiție prea ridicată, întrucât sunt accesibile.

- 80 În sfârșit, argumentul reclamantei potrivit căruia sistemele de reparare selectivă în discuție ar fi caracteristice practicilor abuzive enumerate la articolul 102 TFUE nu este susceptibil să repună în discuție caracterul lor justificat din punct de vedere obiectiv, în măsura în care criteriile examinate mai sus sunt respectate. Prin urmare, acesta nu poate stabili o eroare vădită a Comisiei.
- 81 Comisia nu a săvârșit, așadar, o eroare vădită de apreciere considerând că nu este exclus ca sistemele de reparare selectivă instituite de fabricanții de ceasuri elvețiene să poată fi justificate de obiectivul menținerii calității produselor, în măsura în care se bazează pe criterii calitative de selecție aplicate în mod nediscriminatoriu și sunt proporționale.
- 82 În consecință, al treilea motiv este nefondat.

Cu privire la al doilea motiv, referitor la o eroare vădită de apreciere a existenței unui abuz rezultat din refuzul de a continua furnizarea de piese de schimb

- 83 Al doilea motiv prezentat de reclamantă se împarte în trei aspecte. Mai întâi, Comisia ar fi săvârșit o eroare considerând că un refuz de furnizare al întreprinderii aflate într-o situație de poziție dominantă poate constitui un abuz doar în anumite împrejurări. În continuare, Comisia ar fi săvârșit o eroare prin faptul că a dedus legalitatea sistemelor de reparare selectivă în discuție în raport cu articolul 102 TFUE din legalitatea acestora în raport cu articolul 101 TFUE. În sfârșit, Comisia ar fi săvârșit o eroare vădită de apreciere constatând că refuzurile de a continua furnizarea de piese de schimb nu rezultau din voința fabricanților de ceasuri elvețiene de a-și rezerva piața și că aceste refuzuri nu erau susceptibile să elimine orice concurență.
- 84 Comisia solicită respingerea acestui motiv.

Cu privire la primul aspect al celui de al doilea motiv, referitor la o eroare a Comisiei în identificarea criteriilor necesare pentru stabilirea unui abuz

- 85 Reclamanta reproșează Comisiei faptul că a considerat că un refuz de furnizare nu poate constitui un abuz în sensul articolului 102 TFUE decât dacă este de natură să elimine orice concurență și că simpla absență a unei justificări obiective nu constituie un motiv suficient pentru a stabili un comportament abuziv în temeiul articolului 102 TFUE.
- 86 Comisia contestă această argumentație.
- 87 În această privință, Curtea și Tribunalul au avut deja ocazia de a aprecia conformitatea cu articolul 102 TFUE a refuzului de furnizare al unei întreprinderi care deține o poziție dominantă într-o situație caracterizată prin prezența unei piețe primare de produse, a unei piețe de servicii de reparare și de întreținere a acestor produse, precum și a unei piețe de piese de schimb.
- 88 În plus, în temeiul jurisprudenței, refuzul unei întreprinderi care dispune de o poziție dominantă pe piața unui anumit produs de a onora comenzile adresate de un client anterior constituie o exploatare abuzivă a acestei poziții dominante în sensul articolului 102 TFUE atunci când, fără nicio justificare obiectivă, acest comportament este de natură să elimine concurența din partea unui partener comercial (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 martie 1974, Istituto Chemioterapico Italiano și Commercial Solvents/Comisia, 6/73 și 7/73, EU:C:1974:18, punctul 25, și Hotărârea din 14 februarie 1978, United Brands și United Brands Continentaal/Comisia, 27/76, EU:C:1978:22, punctul 183).
- 89 La punctul 38 din Hotărârea din 26 noiembrie 1998, Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), Curtea a arătat, de altfel, că, deși în Hotărârea din 6 martie 1974, Istituto Chemioterapico Italiano și Commercial Solvents/Comisia (6/73 și 7/73, EU:C:1974:18), și în Hotărârea din 3 octombrie 1985, CBEM (311/84,

EU:C:1985:394), se pronunțase în sensul că era abuziv faptul ca o întreprindere care deține o poziție dominantă pe o piață determinată să refuze să furnizeze unei întreprinderi concurente de pe o piață vecină materiile prime și, respectiv, serviciile indispensabile pentru exercitarea activităților acesteia, statuase în acest sens în măsura în care comportamentul în cauză era de natură să elimine orice concurență din partea acelei întreprinderi (Hotărârea din 17 septembrie 2007, Microsoft/Comisia, T-201/04, EU:T:2007:289, punctul 326).

- 90 Astfel, pentru a concluziona cu privire la existența unui abuz în sensul articolului 102 TFUE, este necesar ca refuzul produselor sau al serviciilor în discuție să fie de natură să elimine orice concurență pe piață din partea solicitantului acestor produse sau servicii, ca acest refuz să nu poată fi justificat din punct de vedere obiectiv și ca aceste produse și servicii să fie indispensabile în sine desfășurării activității solicitantului (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 noiembrie 1998, Bronner, C-7/97, EU:C:1998:569, punctul 41, și Hotărârea din 9 septembrie 2009, Clearstream/Comisia, T-301/04, EU:T:2009:317, punctul 147).
- 91 Prin urmare, Comisia nu a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a amintit, în considerentele (105) și (106) ale deciziei atacate, că un refuz de furnizare al întreprinderii situate în poziție dominantă poate constitui un abuz în sensul articolului 102 TFUE doar în anumite împrejurări. Astfel, pentru a fi stabilit un abuz, trebuie să existe un risc de eliminare a oricărei concurențe efective. În consecință, Comisia nu a săvârșit o eroare nici atunci când a precizat că simpla absență a unei justificări obiective nu constituie un motiv suficient pentru a stabili un comportament abuziv în temeiul articolului 102 TFUE.

Cu privire la al doilea aspect al celui de al doilea motiv, referitor la o eroare a Comisiei în aprecierea existenței unui abuz în sensul articolului 102 TFUE în lumina jurisprudenței privind articolul 101 TFUE

- 92 Reclamanta reproșează Comisiei faptul că a întemeiat conformitatea cu articolul 102 TFUE a sistemelor de reparare și a interdicției inerente de a furniza piese în afara sistemului pe conformitatea acestora cu jurisprudența referitoare la articolul 101 TFUE.
- 93 Comisia contestă această argumentație.
- 94 Reiese din jurisprudența Curții că aplicabilitatea articolului 101 TFUE în privința unui acord nu prejudică aplicabilitatea articolului 102 TFUE în privința comportamentelor părților la acest acord, din moment ce condițiile de aplicare a fiecărei dispoziții sunt îndeplinite și, prin urmare, faptul că operatorii supuși unei concurențe efective au o practică autorizată în temeiul articolului 101 TFUE nu presupune că adoptarea aceleiași practici de o întreprindere aflată în poziție dominantă nu poate constitui niciodată un abuz de această poziție (Hotărârea din 16 martie 2000, Compagnie maritime belge transports și alții/Comisia, C-395/96 P și C-396/96 P, EU:C:2000:132, punctele 130 și 131). Prin urmare, constatarea legalității unui comportament în temeiul articolului 101 TFUE nu implică, în principiu, constatarea că acest comportament este legal în temeiul articolului 102 TFUE, ci trebuie să se verifice, pentru aceasta, dacă condițiile de aplicare a acestei din urmă dispoziții sunt îndeplinite.
- 95 În speță, desigur, la considerentele (119), (122) și (128) ale deciziei atacate, Comisia a făcut referire la conformitatea sistemelor de reparare selectivă în discuție cu articolul 101 alineatul (1) TFUE atunci când a apreciat că aceste sisteme nu produc efecte anticoncurențiale întrucât sunt întemeiate pe criterii calitative și respectă condițiile stabilite de jurisprudența referitoare la articolul 101 alineatul (1) TFUE. Prin urmare, aceasta a utilizat jurisprudența privind aplicarea acestei dispoziții pentru a demonstra că instituirea sistemelor de reparare selectivă în discuție nu este de natură să elimine orice concurență, cu alte cuvinte pentru a aprecia dacă această condiție de aplicare a articolului 102 TFUE era îndeplinită.

96 Totuși, având în vedere că, întrucât sunt considerate ca fiind elemente de concurență datorită respectării anumitor condiții, sistemele de reparare sau de distribuție selectivă nu intră în domeniul de aplicare al articolului 101 alineatul (1) TFUE (a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 octombrie 1983, AEG-Telefunken/Comisia, 107/82, EU:C:1983:293, punctele 33-35, Hotărârea din 13 octombrie 2011, Pierre Fabre Dermo-Cosmétique, C-439/09, EU:C:2011:649, punctele 40 și 41, și Hotărârea din 27 februarie 1992, Vichy/Comisia, T-19/91, EU:T:1992:28, punctul 65), Comisia, în cadrul exercitării puterii largi de apreciere de care dispune în aplicarea jurisprudenței citate la punctul 34 de mai sus, putea considera că conformitatea unor astfel de sisteme cu această dispoziție constituie un indiciu susceptibil să stabilească, coroborat cu alte elemente, că este puțin probabil ca acestea să aibă ca efect eliminarea oricărei concurențe în sensul jurisprudenței referitoare la articolul 102 TFUE.

97 În această privință, trebuie arătat că, pe lângă referirea la compatibilitatea cu articolul 101 alineatul (1) TFUE a sistemelor de reparare sau de distribuție, Comisia s-a întemeiat și pe alte elemente, precum existența unei concurențe între reparatorii autorizați pe piața în discuție [considerentul (118)] și caracterul deschis al rețelelor de reparare selectivă pentru reparatorii care doreau să se alăture acestora [considerentul (123)].

98 În aceste condiții, Comisia nu a săvârșit nicio eroare atunci când a evaluat probabilitatea ca refuzurile de furnizare în discuție să producă efecte anticoncurențiale constitutive ale unui abuz în sensul articolului 102 TFUE întemeindu-se în special pe condițiile stabilite de jurisprudența referitoare la articolul 101 alineatul (1) TFUE, care servesc pentru a verifica dacă aceste sisteme de distribuție sau de reparare selectivă nu produc o restrângere a concurenței incompatibilă cu această dispoziție, în special în măsura în care a întemeiat această evaluare pe alte elemente de fapt de natură să demonstreze absența riscului de eliminare a oricărei concurențe efective.

Cu privire la al treilea aspect al celui de al doilea motiv, referitor la o eroare vădită a Comisiei în aprecierea voinței fabricantilor de ceasuri elvețiene de a-și rezerva piața și în aprecierea riscului de eliminare a oricărei concurențe efective

99 Potrivit reclamantei, Comisia a săvârșit o eroare vădită în aprecierea existenței unui abuz în măsura în care a luat în considerare intenția fabricantilor de ceasuri elvețiene de a nu-și rezerva piața și a considerat că refuzurile de furnizare în discuție nu erau susceptibile să elimine orice concurență.

100 Comisia contestă această argumentație.

– Cu privire la prima critică, referitoare la luarea în considerare a intenției fabricantilor de ceasuri elvețiene

101 În cadrul examinării comportamentului unei întreprinderi în poziție dominantă și în vederea identificării unui eventual abuz de o asemenea poziție, Comisia este obligată să ia în considerare toate împrejurările de fapt pertinente care însoțesc respectivul comportament (a se vedea Hotărârea din 19 aprilie 2012, Tomra Systems și alții/Comisia, C-549/10 P, EU:C:2012:221, punctul 18 și jurisprudența citată).

102 Prin urmare, existența unei eventuale intenții anticoncurențiale nu constituie decât una dintre numeroasele împrejurări de fapt care pot fi luate în considerare pentru determinarea unui abuz de poziție dominantă (Hotărârea din 19 aprilie 2012, Tomra Systems și alții/Comisia, C-549/10 P, EU:C:2012:221, punctul 20).

103 În consecință, Comisia nu a săvârșit o eroare vădită atunci când a ținut seama de faptul că fabricanții de ceasuri elvețiene au explicat că au instituit sistemele de reparare selectivă din alte motive decât intenția de a-și rezerva piețele de reparare și de întreținere, în măsura în care nu s-a întemeiat în mod exclusiv pe acest element intențional pentru a-și justifica concluzia referitoare la probabilitatea scăzută de a demonstra o încălcare a articolului 102 TFUE.

– Cu privire la a doua critică, referitoare la aprecierea riscului ca refuzurile de a furniza piese de schimb să elimine orice concurență efectivă

104 Potrivit reclamantei, refuzurile de a furniza piese de schimb reparatorilor independenți sunt susceptibile să elimine orice concurență pe piețele în discuție, întrucât numărul reparatorilor autorizați este foarte limitat, iar părțile lor de piață sunt extrem de limitate.

105 Comisia solicită respingerea acestei critici.

106 Cu privire la criteriul eliminării întregii concurențe, în scopul stabilirii unei încălcări a articolului 102 TFUE, nu este necesar să se demonstreze eliminarea oricărei prezențe concurențiale pe piață, ci trebuie să se stabilească faptul că refuzurile în cauză riscă să elimine sau sunt de natură să elimine orice concurență efectivă de pe piață (Hotărârea din 17 septembrie 2007, Microsoft/Comisia, T-201/04, EU:T:2007:289, punctul 563, și Hotărârea din 9 septembrie 2009, Clearstream/Comisia, T-301/04, EU:T:2009:317, punctul 148).

107 În această privință, în primul rând, Comisia a constatat, în considerentele (73), (110), (118) și (162) ale deciziei atacate, că exista o concurență între reparatorii autorizați, precum și între acești reparatori și fabricanții de ceasuri elvețiene pe piața reparării, în măsura în care aceștia erau selecționați pe baza unor criterii calitative, iar sistemele selective erau deschise tuturor reparatorilor independenți care îndeplineau aceste criterii și doreau să se alăture acestor sisteme.

108 Întrucât reiese din analiza caracteristicilor sistemelor de reparare selectivă în discuție, efectuată la punctele 60-81 de mai sus, că acestea pot fi considerate elemente concurențiale care nu intră sub incidența articolului 101 alineatul (1) TFUE, Comisia nu a săvârșit nicio eroare atunci când a dedus din această constatare și din celelalte elemente menționate la punctul 107 de mai sus că este puțin probabil ca instituirea acestora să implice riscul eliminării oricărei concurențe efective.

109 Astfel, în al doilea rând, Comisia a precizat, în considerentul (122) al deciziei atacate, că existența unei concurențe rezulta de asemenea din posibilitatea reparatorilor autorizați de a efectua reparații pentru mai multe mărci. Or, având în vedere posibilitatea de a realiza economii de scară, faptul că reparatorii autorizați pot efectua reparații pentru mai multe mărci reprezintă de asemenea un element de concurență pe piața reparării, care contribuie la a demonstra că este puțin probabil să se stabilească un risc de eliminare a oricărei concurențe efective.

110 În al treilea rând, Comisia a arătat de asemenea, în considerentul (123) al deciziei atacate, că în cursul investigației anumiți reparatori independenți s-au alăturat sistemelor de reparare selectivă ale anumitor mărci. Or, reclamanta nu afirmă și nici nu dovedește că orice reparator independent care îndeplinește criteriile ar fi împiedicat să facă parte din unul sau din mai multe sisteme de reparare selectivă. De altfel, aceasta nu furnizează probe care să ateste că anumiți reparatori care îndeplineau criteriile nu au fost admiși ca reparatori autorizați.

111 Având în vedere ansamblul elementelor invocate de Comisie, rezultă că aceasta a considerat fără a săvârși o eroare vădită că riscul de eliminare a oricărei concurențe efective era redus. Astfel, din perspectiva modalităților de funcționare a sistemelor de reparare selectivă în discuție, există o concurență între reparatorii autorizați, precum și între acești reparatori și centrele de reparare interne ale fabricanților. În plus, celelalte elemente analizate de Comisie demonstrează că caracteristicile

sistemelor de reparare selectivă în discuție permit unor actori noi să intre pe piața reparării, astfel încât există o presiune concurențială potențială susceptibilă să confirme absența riscului de eliminare a oricărei concurențe efective în funcționarea sistemelor de reparare examinate în speță.

- 112 În al patrulea rând, diminuarea numărului de reparatori independenți afiliați la asociația națională de reparatori independenți nu este în sine de natură să demonstreze eliminarea oricărei concurențe efective. De altfel, articolul 101 TFUE urmărește, asemenea altor norme de concurență prevăzute de tratat, să protejeze nu numai interesele directe ale concurenților sau ale consumatorilor, ci structura pieței și, prin aceasta, concurența în sine (Hotărârea din 19 martie 2015, Dole Food și Dole Fresh Fruit Europe/Comisia, C-286/13 P, EU:C:2015:184, punctul 125). Necesitatea de a menține o concurență nenedenaturată nu implică, așadar, necesitatea de a proteja existența reparatorilor independenți ca atare.
- 113 În al cincilea rând, invocarea de către reclamantă a unui citat dintr-o scrisoare din 2005 care conținea o concluzie provizorie a Comisiei, potrivit căreia fabricanții de ceasuri elvețiene ar fi încercat să își rezerve piețele de reparare și de întreținere, nu poate demonstra o eroare vădită. Astfel, această concluzie nu poate fi dedusă din citatul reluat de reclamantă, în care Comisia se limitează la a constata că menținerea valorii produsului implică furnizarea serviciilor postvânzare fie de către fabricanții de ceasuri înșiși, fie în centre de servicii autorizate, cu alte cuvinte întreprinderi terțe. În plus, astfel cum arată Comisia, această scrisoare nu conținea decât o poziție provizorie, exprimată anterior anulării de către Tribunal a primei respingeri a plângerii, și a fost urmată de o examinare suplimentară a piețelor în discuție. În aceste condiții, împrejurarea că poziția finală a Comisiei nu corespunde poziției sale provizorii, presupunând că aceasta este stabilă, nu este de natură să vicieze aprecierea Comisiei de o eroare.
- 114 În al șaselea rând, afirmațiile reclamantei potrivit cărora, pe de o parte, piața pieselor de schimb și cea a serviciilor de întreținere și de reparare sunt în creștere și, pe de altă parte, prețurile reparațiilor și întreținerii efectuate de fabricanți nu sunt neglijabile nu sunt de natură să repună în discuție evaluarea Comisiei cu privire la probabilitatea existenței unui abuz. Astfel, noțiunea de exploatare abuzivă este o noțiune obiectivă care privește comportamentele unei întreprinderi aflate în poziție dominantă care sunt de natură să influențeze structura unei piețe și nu depinde de volumul pieței în cauză (a se vedea în acest sens Hotărârea din 17 decembrie 2003, British Airways/Comisia, T-219/99, EU:T:2003:343, punctul 241). Volumul unei piețe nu are, așadar, incidență asupra stabilirii unui abuz.
- 115 În al șaptelea rând, nici argumentul reclamantei întemeiat pe nerespectarea de către Comisie a criteriilor definite în Comunicarea Comisiei intitulată „Orientări privind prioritățile Comisiei în aplicarea articolului [102 TFUE] la practicile de excludere abuzivă ale întreprinderilor dominante” (JO 2009, C 45, p. 7) nu este de natură să demonstreze că Comisia a săvârșit o eroare vădită. Astfel, în temeiul acestei comunicări, Comisia consideră refuzurile de furnizare drept prioritare, în primul rând, atunci când se referă la un produs sau la un serviciu care este necesar în mod obiectiv pentru a putea exercita o concurență efectivă pe o piață din aval, în al doilea rând, atunci când pot duce la eliminarea concurenței în aval și, în al treilea rând, atunci când pot aduce prejudicii consumatorului. Din moment ce Comisia a considerat, fără a săvârși o eroare vădită, că probabilitatea de a stabili un risc de eliminare a oricărei concurențe era scăzută, această cauză nu îndeplinește unul dintre criteriile cumulative pentru a fi tratată cu prioritate. Întrucât unul dintre criterii lipsește, nu era necesară evaluarea temeiniciei argumentelor reclamantei cu privire la celelalte două criterii, referitoare la caracterul necesar în mod obiectiv al pieselor de schimb pentru a putea exercita o concurență efectivă și la prejudiciul pe care l-ar suferi consumatorii.
- 116 Prin urmare, Comisia nu a săvârșit o eroare vădită de apreciere prin faptul că a apreciat că probabilitatea de a stabili un risc de eliminare a oricărei concurențe era scăzută.
- 117 În consecință, Comisia nu a săvârșit o eroare vădită de apreciere considerând că era puțin probabilă stabilirea unui abuz rezultat din refuzul de a continua furnizarea de piese de schimb.

118 În consecință, al doilea motiv este nefondat.

Cu privire la primul motiv, referitor la o eroare în caracterizarea puterii de piață a fabricanților de ceasuri elvețiene

119 În cadrul acestui motiv, reclamanta reproșează în esență Comisiei faptul că a constatat că nu era exclus ca fabricanții de ceasuri elvețiene să ocupe o poziție dominantă pe piața furnizării de piese de schimb, în condițiile în care aceștia din urmă s-ar afla într-o poziție de monopol, fără a lua totuși în considerare acest element pentru a aprecia probabilitatea existenței unui abuz.

120 Comisia solicită respingerea acestui motiv.

121 În considerentele (102) și (103) ale deciziei atacate, Comisia a considerat că nu se poate exclude că fabricanții de ceasuri elvețiene se află într-o situație de poziție dominantă pe piețele de reparare și de furnizare a pieselor de schimb, în măsura în care intrarea pe aceste piețe necesita o investiție importantă, având în vedere caracteristicile acestora.

122 În această privință, reiese din jurisprudență că poziția dominantă menționată la articolul 102 TFUE privește o situație de putere economică deținută de o întreprindere care îi permite să împiedice menținerea unei concurențe efective pe piața relevantă, dându-i posibilitatea de a avea un comportament în mare măsură independent față de concurenții și de clienții săi. Această dispoziție nu prevede, în ceea ce privește noțiunea de poziție dominantă, nicio distincție și niciun nivel al acesteia. În cazul în care o întreprindere dispune de o putere economică precum cea impusă la articolul 102 TFUE pentru a se stabili că deține o poziție dominantă pe o anumită piață, comportamentul său trebuie apreciat în raport cu dispoziția menționată. Cu toate acestea, nivelul de putere de piață are, în principiu, consecințe mai degrabă asupra întinderii efectelor comportamentului întreprinderii în cauză decât asupra existenței abuzului ca atare (Hotărârea din 17 februarie 2011, TeliaSonera Sverige, C-52/09, EU:C:2011:83, punctele 79-81, și Hotărârea din 19 aprilie 2012, Tomra Systems și alții/Comisia, C-549/10 P, EU:C:2012:221, punctele 38 și 39).

123 În aplicarea acestei jurisprudențe, aspectul dacă fabricanții de ceasuri elvețiene dispun de o putere de piață superioară celei avute în vedere de Comisie este, în principiu, lipsit de relevanță în vederea examinării caracterului abuziv al comportamentului care le este reproșat.

124 În plus, întrucât reiese din examinarea celui de al doilea motiv că Comisia a înlăturat fără a săvârși o eroare vădită de apreciere posibilitatea ca comportamentul reproșat fabricanților de ceasuri elvețiene să constituie un abuz, rezultă în mod necesar că primul motiv, referitor la o eroare în caracterizarea puterii de piață a fabricanților de ceasuri elvețiene, este inoperant.

125 În consecință, primul motiv este inoperant.

Cu privire la al patrulea motiv, referitor la o eroare vădită în aprecierea probabilității ca refuzurile de a furniza piese de schimb să fie rezultatul unei înțelegeri sau al unei practici concertate

126 Reclamanta afirmă că Comisia a săvârșit o eroare vădită de apreciere atunci când a decis că era puțin probabil ca refuzurile fabricanților de ceasuri elvețiene de a continua să furnizeze piese de schimb să fie rezultatul unei înțelegeri sau al unei practici concertate. Aceasta invocă în esență trei argumente în susținerea acestei afirmații. Mai întâi, fabricanții de ceasuri elvețiene ar fi avut un interes de a organiza o astfel de practică concertată. În continuare, singura modalitate ca aceștia să își realizeze obiectivul rezervării piețelor de reparare și de întreținere ar fi fost să acționeze în mod colectiv. În sfârșit,

Comisia ar fi trebuit să investigheze suplimentar acest aspect prin procurarea proceselor-verbale ale reuniunilor a două asociații comerciale din Elveția în cursul cărora fabricanții de ceasuri elvețiene ar fi discutat furnizarea de piese de schimb către reparatorii independenți.

- 127 În temeiul jurisprudenței, adoptarea progresivă a unor decizii de refuz de furnizare, atunci când se întinde pe o perioadă lungă, precum în speță, permite să se considere că aceste decizii nu sunt rezultatul unei înțelegeri, ci al unei serii de decizii comerciale independente (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 decembrie 2010, CEAHR/Comisia, T-427/08, EU:T:2010:51, punctele 131 și 132).
- 128 În decizia atacată, Comisia a considerat că progresia refuzurilor nu era rezultatul unei înțelegeri, ci al unei serii de decizii comerciale independente adoptate de fabricanții de ceasuri elvețiene, în măsura în care aceste decizii nu au fost adoptate în același moment și nici în aceeași perioadă, ci progresiv și pe o perioadă relativ extinsă. Or, reclamanta nu contestă contextul temporal al instituirii sistemelor de reparare selectivă și al refuzurilor de furnizare. Aceasta prezintă, de altfel, scrisori de refuz datând din 1996, din 2000 și din 2002.
- 129 În consecință, în absența unor elemente care să dovedească un acord sau o coluziune, Comisia a decis fără a săvârși o eroare vădită de apreciere că era puțin probabil ca refuzurile de a furniza piese de schimb să fie rezultatul unei înțelegeri sau al unei practici concertate.
- 130 În ceea ce privește argumentul potrivit căruia fabricanții de ceasuri elvețiene ar fi avut un motiv economic pentru a se concerta, pe care Comisia l-ar fi admis, și cel potrivit căruia singura modalitate ca acești fabricanți să realizeze obiectivul de a-și rezerva piețele de reparare și de întreținere ar fi fost să acționeze în mod colectiv, trebuie să se constate că acestea se întemeiază pe afirmații nedovedite și pe pretinsa urmărire a unui obiectiv pe care reclamanta nu îl demonstrează. De altfel, în absența unor elemente care să stabilească un acord sau o coluziune, aceste argumente nu sunt de natură să demonstreze că Comisia a săvârșit o eroare vădită de apreciere.
- 131 În ceea ce privește faptul că Comisia ar fi trebuit să investigheze suplimentar, astfel cum reiese din jurisprudența amintită la punctul 61 de mai sus, în cazul în care nu are obligația de a se pronunța asupra existenței sau inexistenței unei încălcări, Comisia nu poate fi constrânsă să efectueze o investigație, întrucât aceasta nu ar putea avea alt obiect decât căutarea elementelor de probă privind existența sau inexistența unei încălcări pe care nu are obligația să o constate. Prin urmare, nu i se poate reproșa că nu a încercat să își procure procesele-verbale ale reuniunilor celor două asociații comerciale elvețiene.
- 132 În consecință, Comisia nu a săvârșit o eroare vădită de apreciere atunci când a decis că era puțin probabil ca refuzurile fabricanților de ceasuri elvețiene de a continua să furnizeze piese de schimb să fie rezultatul unei înțelegeri sau al unei practici concertate.
- 133 Prin urmare, al patrulea motiv este nefondat.

Cu privire la al cincilea motiv, referitor la o încălcare a obligației de motivare

- 134 Reclamanta afirmă că Comisia nu își motivează în mod adecvat concluzia privind refuzul de a da curs plângerii sale.
- 135 În această privință, Comisia este ținută de o obligație de motivare atunci când refuză să continue examinarea unei plângeri. Întrucât motivarea trebuie să fie suficient de precisă și de detaliată pentru a permite Tribunalului să exercite un control efectiv al exercitării de către Comisie a puterii sale discreționare de a stabili priorități, această instituție este obligată să expună elementele de fapt de care

depinde justificarea deciziei și considerațiile juridice care au determinat-o să o adopte (Ordonanța din 31 martie 2011, EMC Development/Comisia, C-367/10 P, nepublicată, EU:C:2011:203, punctul 75, și Hotărârea din 21 ianuarie 2015, easyJet Airline/Comisia, T-355/13, EU:T:2015:36, punctul 70).

- 136 În speță, este suficient să se constate că reiese din decizia atacată că Comisia a apreciat că probabilitatea de a demonstra o încălcare a articolului 102 TFUE era limitată, ținând seama de absența riscului ca refuzurile de a furniza piese de schimb și instituirea unor sisteme de reparare selectivă să elimine orice concurență efectivă. În plus, aceasta a considerat că probabilitatea de a demonstra o încălcare a articolului 101 TFUE era limitată, întrucât refuzurile de a furniza piese de schimb și instituirea unor sisteme de reparare selectivă rezultau din decizii comerciale independente care nu au intervenit în mod concomitent. Pe de altă parte, aceasta a răspuns la toate afirmațiile care figurau în plângere, fapt care nu este contestat de reclamantă.
- 137 În aceste împrejurări, Comisia și-a îndeplinit obligația de motivare prezentând, în mod clar și neechivoc, elementele de fapt și considerațiile juridice care au determinat-o să constate că probabilitatea de a demonstra existența unei încălcări a articolelor 101 și 102 TFUE era limitată. Dat fiind că aceste precizări permit Tribunalului să efectueze un control efectiv al exercitării de către Comisie a puterii sale largi de apreciere în decizia atacată, decizia atacată este motivată suficient.
- 138 În consecință, al cincilea motiv este nefondat.

Cu privire la al șaselea motiv, referitor la o încălcare a principiului bunei administrări

- 139 Potrivit articolului 44 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul de procedură al Tribunalului din 2 mai 1991, cererea introductivă de instanță trebuie să cuprindă o expunere sumară a motivelor invocate. Această expunere trebuie să fie suficient de clară și de precisă pentru a permite pârâtului să își pregătească apărarea, iar Tribunalului să se pronunțe asupra acțiunii, dacă este cazul, fără să se bazeze pe alte informații.
- 140 Cererea introductivă trebuie, prin urmare, să clarifice în ce constă motivul pe care se întemeiază acțiunea, astfel încât simpla enunțare abstractă a acestuia nu îndeplinește cerințele prevăzute de Regulamentul de procedură din 2 mai 1991 (Hotărârea din 12 ianuarie 1995, Viho/Comisia, T-102/92, EU:T:1995:3, punctul 68).
- 141 În cererea introductivă, reclamanta se limitează la a afirma că concluzia Comisiei ar fi rezultatul unei proceduri în cursul căreia aceasta a omis să examineze cu atenție elementele de fapt și de drept invocate de reclamantă, cu încălcarea dreptului său la o bună administrare, însă aceasta nu adaugă nicio dezvoltare susceptibilă să dovedească această afirmație.
- 142 Or, simpla referire la principiul bunei administrări nu poate fi considerată suficientă pentru a îndeplini condițiile de claritate și de precizie impuse de Regulamentul de procedură din 2 mai 1991.
- 143 În consecință, al șaselea motiv este inadmisibil.
- 144 În măsura în care niciunul dintre motivele invocate de reclamantă nu demonstrează că Comisia ar fi încălcat limitele puterii sale de apreciere, acțiunea este nefondată.

Cu privire la cheltuielile de judecată

¹⁴⁵ Potrivit articolului 134 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât reclamanta a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată efectuate de Comisie și de interveniente, conform concluziilor acestora.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a doua)

declară și hotărăște:

- 1) Respinge acțiunea.**
- 2) Obligă Confédération européenne des associations d'horlogers-réparateurs (CEAHR) la plata cheltuielilor de judecată.**

Prek

Buttigieg

Berke

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 23 octombrie 2017.

Semnături